

Preskriberad fordran på återbetalning

När en fastighetsägare anslöts 1992, så uttogs en merkostnad med utgångspunkt i kommunens VA-taxa. Merkostnaden reglerades genom avtal mellan kommunen och fastighetsägaren. Fastighetsägaren betalade 1992 i enlighet med avtalet, allt enligt taxa för anläggande av ledning utöver 10 m från anslutningspunkten till fastighetens förbindelsepunkt.

År 2005 beviljades bygglov för ett bostadshus på en fastighet intill och VA-anslutning för denna fastighet planerades ske genom anslutning till den klagande fastighetsägarens befintliga ledning som var förbunden med den allmänna ledningen, som denne hade betalat en merkostnad för 1992.

Fastighetsägaren klagade hos VA-nämnden och yrkade att kommunen skulle tvingas till återbetalning av hälften av det inbetalda beloppet 1992 eftersom hans fastighet nu får en gemensam förbindelsepunkt med ytterligare en fastighet samt att det inte kan anses vara skäligt att han ensam ska ha fått stå för merkostnaden.

Kommunen bestred yrkandet och menade att det inte är aktuellt med gemensam förbindelsepunkt för fastigheterna och den nya fastighetsägaren kommer att få erlägga avgift enligt gällande VA-taxa. Dessutom tillade kommunen att om VA-nämnden skulle finna att fastighetsägaren har en fordran på kommunen, så har denna uppstått 1992 och är numera preskriberad.

VA-nämnden konstaterade att nybyggnadskarta visade att det inte var aktuellt med gemensam förbindelsepunkt. Därför saknades grund för fordran på kommunen gällande gemensam förbindelsepunkt. När det gällde uttag av merkostnaden så ansåg VA-nämnden att det kunde ifrågasättas om särskild avgift borde ha tagits ut med hänsyn till nyttoprincipen. Den del av ledningen som nyttjades av båda fastigheterna och som anlades för den klagande fastighetsägarens räkning enligt avtal hade redan när den lades ned avsättning för ytterligare anslutning.

Men avgörande för frågan om återbetalning var om fordran kunde anses vara preskriberad. VA-nämnden gjorde följande bedömning. En fordran preskriberas 10 år efter dess tillkomst enligt preskriptionslagen (1981:130). I enlighet med ”det första rättsfaktumets princip”, när fråga är om felaktig betalning, börjar preskriptionstiden som huvudregel att löpa från den dag betalning sker. Fastighetsägarens ovetskap om en fordring har ingen betydelse och föranleder därför ingen förlängning av preskriptionstiden eller en annan bedömning om när preskriptionstiden har börjat löpa. I detta fall betalade fastighetsägaren avgiften 1992 och framställde krav på kommunen 2004-2005.

VA-nämnden lämnade följaktligen fastighetsägarens talan utan bifall pga att fordran var preskriberad.

BVa 1, Va 115/05

Rita Lord